

Houten, 14 oktober 2010

Geachte fractie,

Ter voorbereiding op het debat over de regeringsverklaring, wil Prisma graag haar reactie geven op de buitenlandparagraaf van het regeerakkoord.

Smalle basis

In de paragraaf over buitenlands beleid worden Nederlandse (economische) belangen en internationale solidariteit genoemd als vertrekpunt voor het beleid. Zeker als het gaat om de Nederlandse inzet voor armoedebestrijding en ontwikkeling, vinden wij dit een te smalle basis. Wij missen de notie van medeverantwoordelijkheid. Het Westen, dus ook Nederland, heeft bijgedragen aan het ontstaan van de diverse crises en wij zijn dus ook medeverantwoordelijk voor het bijdragen aan een oplossing van deze mondiale problemen. Bovendien kent Nederland een lange – en in onze ogen waardevolle – traditie van geëngageerd optreden inzake ontwikkelingssamenwerking. Juist het besef van medeverantwoordelijkheid, tot uiting komend in het zich houden aan aangegeven internationale verplichtingen, garandeert een blijvende en betrouwbare inzet op dit vlak.

Bezuinigingen

In de achterliggende jaren heeft Prisma steeds benadrukt dat de armen niet dubbel getroffen mogen worden door de crisis. Prisma betreurt het dan ook dat verdergaande bezuinigingen de ontwikkelingssamenwerking niet voorbij zijn gegaan. Ten aanzien van de bezuinigingen plaatst Prisma twee kanttekeningen.

Ten eerste met betrekking tot de 0,1% BNP die vroeger beschikbaar was voor internationaal milieubeleid. Het is geheel onduidelijk wat de inzet van het nieuwe kabinet zal zijn met betrekking tot de aanpak van het mondiale milieuvraagstuk. Worden uitgaven daarvoor binnen de 0,7% ODA gebracht? Of verdwijnen er uitgaven? Waar is de ambitie op dit terrein? Het regeerakkoord bevat passages over stimulering van duurzame energie in Nederland, maar we lezen niets met betrekking tot klimaat, energie en duurzaamheid als het gaat om ontwikkelingslanden.

Ten tweede met betrekking tot de hantering van de ODA criteria door deze regering. Nederland lijkt de grenzen te gaan opzoeken t.a.v. toerekening van overheidsuitgaven aan ODA en wil zelfs ook deze grenzen gaan verleggen. Cruciaal is de vraag naar de reden hiervoor. Zoekt de regering een eenmalige oplossing voor een bezuinigingstaakstelling? Dan is wat Prisma betreft het morrelen aan zorgvuldig tot stand gekomen ODA criteria niet de juiste weg. Centraal moet staan dat bij de besteding van het budget altijd wordt getracht de economische ontwikkeling en welvaart van de ontwikkelingslanden te vergroten en de meest kwetsbare mensen te ondersteunen. Nederland, medeoprichter van de OESO, zou juist *in positieve zin* trendsetter moeten blijven!

Aandacht voor Millenniumdoelen positief

Prisma vindt het positief dat ook dit kabinet wil bijdragen aan het behalen van de Millenniumdoelen. Het is belangrijk dat er aandacht blijft voor de Millenniumdoelen, in het bijzonder de doelen 5 (denk aan moeder en kindzorg) en 6 (HIV en AIDS, tuberculose en malaria). Prisma wil aandacht vragen voor de rol die kerken, religieuze organisaties en leiders kunnen spelen bij het behalen van de Millenniumdoelen vanwege hun enorme invloed en netwerken onder de doelgroep.

Hervormingen en het WRR rapport.

Het kabinet neemt het WRR rapport 'Minder pretentie, meer ambitie' als leidraad voor de hervormingen van ontwikkelingssamenwerking en gaat zich inzetten voor economische groei en handelsbevordering. Prisma juicht het toe dat er meer aandacht komt voor economische groei en zelfredzaamheid. Maar dan wel een duurzame groei en in de context van eerlijke handelsverhoudingen. We herinneren hier aan millenniumdoel 8: meer *eerlijke* handel en schuldenverlichting. Bovendien, voor een succesvolle economie en voor een evenwichtige ontwikkeling van de samenleving zijn een sterke 'civil society' en sociale sector nodig. Bedrijven kunnen alleen draaien als ze gezonde, goed opgeleide medewerkers hebben. Prisma gaat dus niet mee in de kritiek van de

WRR als zou ondersteuning van sociale sectoren, zoals onderwijs en gezondheidszorg, slechts 'palliatieve hulp' zijn. In plaats van rücksichtslos te bezuinigen op steun aan sociale sectoren, zou gezocht moeten worden naar een goede balans, naar de juiste verbindingen tussen economische en sociale sectoren en het verduurzamen van de investeringen daarin. De leus 'from aid to trade' is prima, maar dan wel rechtvaardige 'trade' in duurzame producten.

Bedrijfsleven

Binnen het budget voor OS zal een sterke uitbreiding plaatsvinden van mogelijkheden voor het bedrijfsleven. Het akkoord specificeert niet of het hier om het Nederlandse bedrijfsleven gaat of om het lokale bedrijfsleven. Wat Prisma betreft zal de focus moeten liggen op het versterken van het lokale bedrijfsleven in de partnerlanden. Denk aan de mogelijkheden voor de ontwikkeling van duurzame productketens. We moeten dan niet alleen denken aan capaciteitsopbouw, maar juist ook op vergroten van toegang tot financiering, zodat Zuidelijke bedrijven lonende investeringen kunnen doen. Voorkomen moet worden dat vooral het Nederlandse bedrijfsleven profiteert en we de kant op gaan van gebonden hulp. Ook moet worden voorkomen dat externe hulp het lokale bedrijfsleven verstoort in plaats van zelf op weg helpt.

Thema's

De buitenlandparagraaf van het regeerakkoord focust op een aantal thema's. Prisma is verheugd met de erkenning van de expertise van Nederland op het gebied van het maatschappelijk middenveld. Prisma verwacht dan ook dat het budget met betrekking tot MFS II voor de volle vijf jaren onaangetast blijft. Naast de genoemde thema's in het regeerakkoord (watermanagement, landbouw en het maatschappelijk middenveld) heeft Nederland ook een sterke reputatie op het gebied van onderwijs, HIV en AIDS en SRGR. Niet voor niets benadrukt het WRR-rapport deze positie. Wij verwachten blijvende inzet van Nederland op deze thema's. Focussen op thema's brengt het gevaar met zich mee dat Nederland de ontwikkelingsprioriteiten gaat bepalen. Om werkelijk vanuit de vraag van de ontwikkelingslanden te werken, is een bredere aanpak noodzakelijk. Nederland heeft zich in Parijs en Accra sterk ingezet voor meer harmonisatie van de hulp, onduidelijk is nu of Nederland dit zelf blijft doen. Blijven we afstemmen met ontvangende landen, betrekken we het maatschappelijk middenveld in die betreffende ontwikkelingslanden, of legt Nederland straks haar eigen agenda op?

Prisma roept u als fractie op onze aandachtspunten te betrekken in het debat met de nieuwe regering.

Graag lichten wij deze brief toe in een persoonlijk gesprek. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw inzet.

Joanne van der Schee
Coördinator beleidsbeïnvloeding, Prisma ¹

Henk Jochemsen
Algemeen directeur, Prisma

Bijlagen:

- Prisma opinie artikelen

---

¹ Lidorganisaties van Prisma zijn: Dark & Light Blind Care, Dep. Hulpverlening in Bijzondere Noden vd Gereformeerde Gemeenten, Dep. Diaconaat Christelijke Gereformeerde Kerken, Dorcas Hulp Nederland, De Verre Naasten, Gereformeerde Zendingsbond, Kom over en Help, koepelorganisatie OREON, Leger des Heils, Internationale Ontwikkeling en Samenwerking, Leprazending, MAF, Operatie Mobilisatie, Red een Kind, Tear, Woord en Daad, World Vision Nederland, Wycliffe Bijbelvertalers, ZOA-vluchtelingenzorg.

